

ИНФОРМАЦИЈА
о оствареном расту потрошачких цена у фебруару 2012. године

1. Након јануарског раста од 0,1%, у фебруару су потрошајке цене повећане за 0,8%, као резултат раста цена робе за 0,9% и услуга за 0,5%.

На остварени раст цена у фебруару су са око 0,5 п.п. утицале цене хране и безалкохолних пића, при чему су цене непрерађене хране (воће, поврће, месо, риба, јаја) повећане за 3,9%, а прерађене за 0,2%¹. Кретање цена основних група у оквиру хране и безалкохолних пића², у протеклом периоду године, дато је у наредној табели:

- у % -

	јануар	фебруар	јануар-фебруар
Укупно ЦПИ	0,1	0,8	0,9
Храна и безалкохолна пића	-0,9	1,4	0,5
<i>Храна</i>	<i>-1,0</i>	<i>1,5</i>	<i>0,5</i>
Хлеб и житарице	-1,1	0,0	-1,2
Месо	-0,5	0,1	-0,4
Риба	-0,1	0,7	0,6
Млеко, сир и јаја	-2,1	0,7	-1,4
Уље и масти	-2,2	-0,6	-2,8
Воће	1,4	13,4	14,9
Поврће	-1,0	4,7	3,6
Шећер, цем, мед и чоколада	-2,2	-0,3	-2,5

¹ Податак НБС, www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, ажурирано 12. марта 2012. године

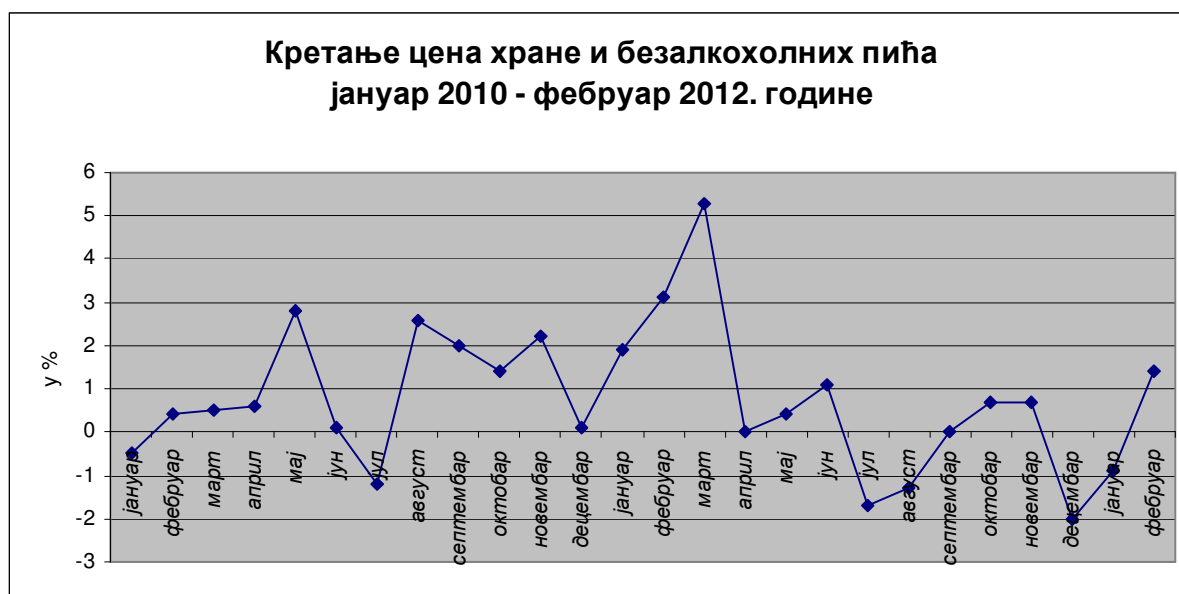
² Податак РЗС, Индекс потрошачких цена у РС, фебруар 2012., Саопштење број 59 од 12. марта 2012. године

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ТРГОВИНЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

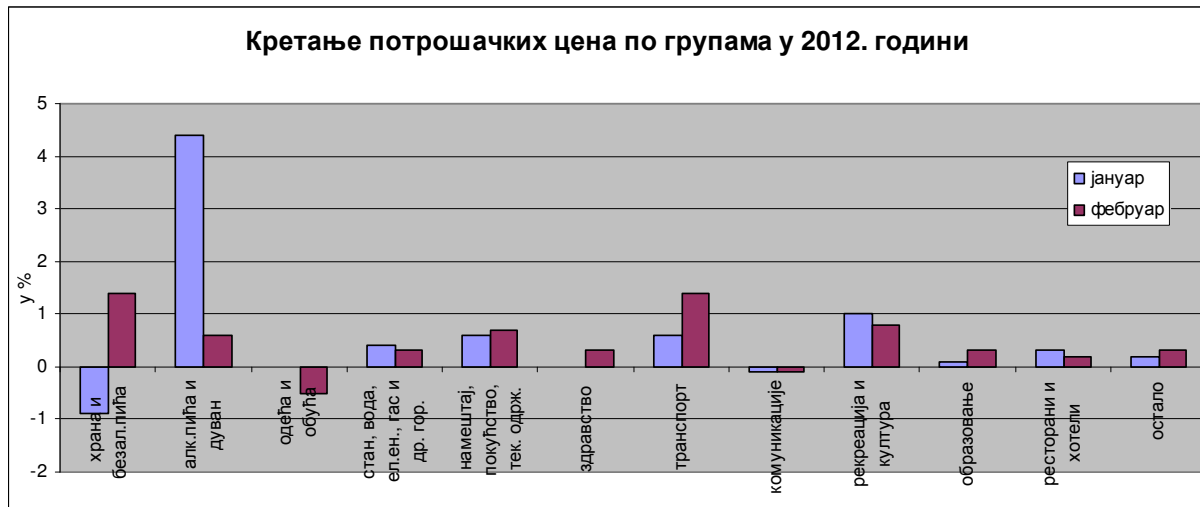
	јануар	фебруар	јануар-фебруар
Остали прехранбени производи	0,4	0,8	1,2
<i>Безалкохолна пића</i>	<i>0,2</i>	<i>0,6</i>	<i>0,7</i>
Кафа, чај и какао	0,4	0,2	0,6
Минерална вода, безалкохолна пића и сокови	-0,1	0,9	0,8

Након снижења цена хране и безалкохолних пића у јануару ове године, у фебруару је дошло до повећања ових цена. Јануарски пад цена, резултат је, пре свега, примене *Уредбе о посебним условима промета одређене робе*, док је фебруарски раст, углавном последица виших цена воћа, поврћа и конзумних јаја.

Уредбом о посебним условима промета одређене робе («Сл. Гласник РС», број 102/11), која ће се примењивати у првом полугођу ове године, је за одређену робу од виталног значаја за живот и здравље људи ограничена укупна стопа марже у висини од 10% и то за: пшенично брашно (тип «400» и «500»), сунцокретово јестиво биљно уље, пастеризовано и стерилизовано кравље млеко, јогурт, шећер кристал, свеже месо (свињско, говеђе и кокошије) и сладководну рибу. Имајући ово у виду, у јануару су снижене цене ових производа, у просеку за око 1,3%, а у фебруару су остале на непромењеном нивоу.

2. Посматрано по *основним групама*, у фебруару су натпросечно повећане цене хране и безалкохолних пића и транспорта (по 1,4%), на које се односи око четири петине укупног месечног раста. На нивоу општег раста су цене рекреације и културе (0,8%), а испод просека је евидентиран раст код осталих група, осим код одеће и обуће и комуникација, чије су цене снижене за 0,5% и 0,1%, респективно. Исподпросечан раст је забележен код: намештаја, покућства и текућег одржавања (0,7%), алкохолних пића и дувана (0,6%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,3%), здравства (0,3%), образовања (0,3%), остале робе и услуга (0,3%) и ресторана и хотела (0,2%).

3. Напросечна повећања цена, у интервалу од 0,9% до 13,4%, евидентирана су код незнатних група производа и то: воћа, поврћа, минералне воде, безалкохолних пића и сокова, пива, изнајмљивања стана, течног горива, поправке апарата за домаћинство, малих алата и разноврсног прибора, производа за одржавање стана, аутомобила, горива и мазива, превоза путника авионом, играчака, башти, биљака и цвећа, пакет аранжмана, накита и сатова. Учешће ових група производа и услуга, у односу на претходни месец је мање и износи око 20,7%.

4. Цене производа и услуга које су контролисане, кориговане су једино код производа и услуга из надлежности локалне самоуправе:

У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у фебруару 2012. године, цене изношења смећа и централног грејања порасле су у просеку за 0,4%, односно 0,2%, док су цене воде и одведене отпадне воде мировале. При том, кориговане цене су расле два до четири пута спорије у односу на општи раст цена од 0,8% у истом месецу. Оваква кретања су ефекат само два повећања цена комунално стамбених услуга изнад дозвољеног оквира, која су извршена у Ужицу, и то за 16,3% код изношења смећа и за 9,5% код централног грејања. У преосталих четрнаест градова, који су на статистичком праћењу, цене комунално стамбених услуга у фебруару су мировале.

Цене јавног градског превоза у Републици, и то како цена превоза путника аутобусом у граду, тако и цена претплатне месечне карте, задржане су на нивоу из претходног месеца.

5. Цене основних деривата нафте, према подацима статистике, у фебруару у односу на јануар ове године, повећане су укупно у просеку 1,59%. Цене деривата нафте из домаће производње (*моторни бензин БМБ-95 и дизел гориво Д-2*) повећане су за 1,5%, док су цене деривата нафте из увоза (*евро премијум БМБ- 95 и евро дизел*) повећане за 1,6%. Посматрано по врстама деривата, бензин је поскупео у просеку за 1,4%, док је дизел гориво поскупело у просеку за 1,8%.

Цене основних деривата нафте, у фебруару ове у односу на децембар претходне године повећане су укупно у просеку 1,64%. Цене деривата нафте из домаће производње (*моторни бензин БМБ-95 и дизел гориво Д-2*) повећане су за 1,8%, а цене деривата нафте

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ТРГОВИНЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

из увоза (*евро премијум БМБ- 95 и евро дизел*) за 1,4%. Посматрано по врстама деривата, бензин је у фебруару поскупео у просеку за 1,3%, а дизел гориво 2,0%.

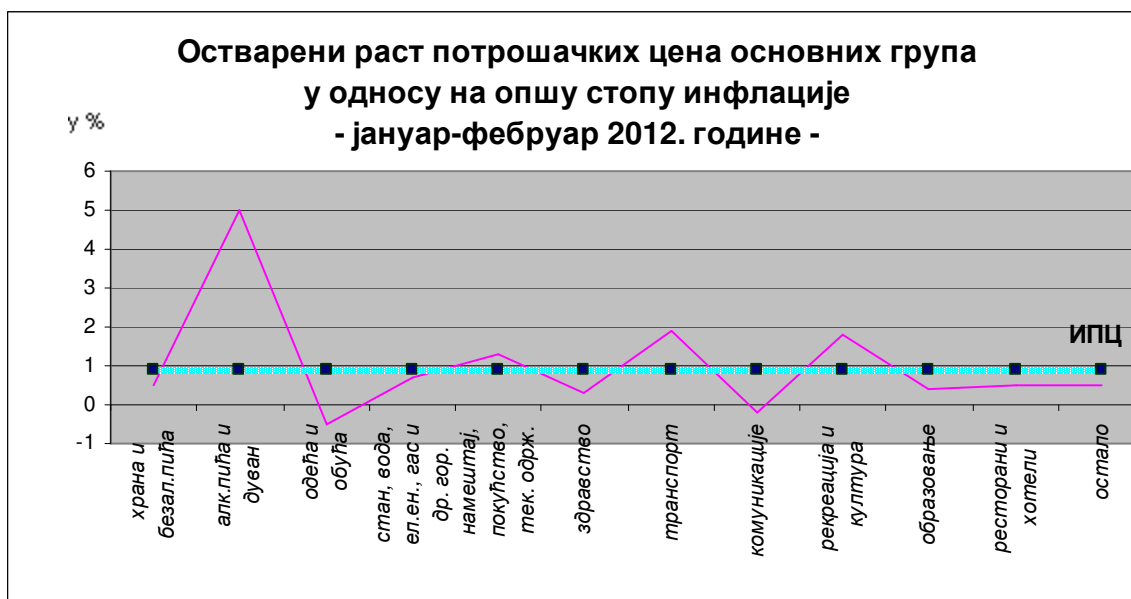
У табели су приказане просечне малопродајне цене основних деривата нафте у децембру 2010. и 2011. године и у прва два месеца 2012. године, као и индекс потрошачких цена у фебруару 2012. године у односу на децембар 2011. године:

(дин./лит)

	<i>Моторни бензин БМБ -95</i>	<i>Дизел гориво Д 2</i>	<i>Евро дизел 10 ррт</i>	<i>Евро премијум БМБ -95</i>	<i>Уље за ложење</i>
<i>XII 2010.</i>	118,96	108,60	116,50	128,76	90,80
<i>XII 2011.</i>	133,77	126,59	137,49	138,76	92,11
<i>2012.</i>					
<i>I</i>	133,95	127,17	137,34	138,21	92,50
<i>II</i>	135,66	129,51	139,83	140,35	96,49
<i>II 2012 / I 2012.</i> (индекс)	101,3	101,8	101,8	101,5	104,3
<i>II 2012./XII 2011</i> (индекс)	101,4	102,3	101,7	101,1	104,8

Извор:Подаци РЗС

6. Укупан текући раст потрошачких цена у 2012. години **износи 0,9%**, што је за 2 процентна поена мање, него у 2011. години, при истом поређењу. При томе, цене роба и услуга су оствариле уједначен раст (0,9% према 1,0%). Највеће дејство на раст потрошачких цена у фебруару ове у односу на децембар претходне године имало је повећање цена алкохолних пића и дувана и транспорта, на које се односи око половина укупног раста и чије су цене оствариле највећи интензитет раста (5%, односно 1,9%). Следеће по дејству су цене хране и безалкохолних пића, које су, при расту испод просека (0,5%) деловале са око једном петином. Натпросечан раст цена, евидентиран је и код рекреације и културе (1,8%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (1,3%), с тим што је њихово дејство знатно мање.

Испод просека су повећане цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,7%), ресторана и хотела (0,5%), остале робе и услуга (0,5%) и образовања (0,4%), а њихово учешће је око 16%³. На ублажавање опште стопе утицале су цене одеће и обуће и комуникација, које су снижене за 0,5%, односно 0,2%, по основу нижих цена сезонских производа, односно мобилних телефона.

7. Извештајем о фискалној стратегији за 2012. годину и пројекцијама за 2013. и 2014. годину, који је Влада Републике Србије усвојила 14. децембра 2011. године, инфлација за 2012. годину износи **3,5%**, што претпоставља просечан месечни раст од 0,3%. У у прва два месеца ове године остварен раст потрошачких цена од 0,9%, то значи да је просечан месечни раст износио 0,44%.

У фебруару ове године курс динара је износио око 108 динара за 1 евро и за око 3% је виши него у јануару, односно за око 5% у односу на децембар претходне године.

При томе, према последњим статистичким подацима⁴, у јануару ове у односу на јануар претходне године промет у трговини на мало је повећан за 2,9% у текућим ценама, односно смањен за 3,2% у сталним ценама, док су зараде без пореза и доприноса номинално повећане за 7,7%, а реално за 2%. Иначе, у поређењу са претходним месецом, код оба показатеља исказан је драстичан пад, што је иначе уобичајена појава, када се пореде јануарски подаци текуће са децембарским подацима претходне године.

Имајући у виду да укупна инфлација углавном зависи од кретања цена хране, енергије, акцизних производа и контролисаних цена, то значи да ће овогодишњи род пољопривредних производа, затим инфлаторна очекивања узрокована кретањем курса динара, као и престанак важења административно регулисаних стопа за покриће трошкова промета за одређене прехранбене производе од виталног значаја и кретање контролисаних цена, бити одлучујући фактор за кретање инфлације у другој половини године, с обзиром на постојање и даље ниске агрегатне тражње.

На бази утврђене листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са НБС, *регулисане цене*⁵ у фебруару су биле стабилне, с обзиром да је евидентиран раст само по основу виших цена одношења смећа (0,4%), централног грејања (0,2%) и таксе за држање моторних возила (0,1%). Цене *воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (непрерађена храна)* у фебруару су повећане, у просеку за 3,9%⁶. Такође, раст цена производа и услуга који чине базу инфлацију (*ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета*) износи 0,5%⁷, што је на истом нивоу, као и у јануару. Полазећи од оствареног раста цена и обухвата ових група у индексу потрошачких цена, може се констатовати да је фебруарски раст углавном опредељен повећањем цена *хране, енергије, алкохола и цигарета*, односно да се на *базу инфлацију* односи око једна петина укупног месечног раста потрошачких цена.

³ На бази података РЗС прерачунато у МПТШВ.

⁴ Саопштење о зарадама по запосленом у РС по областима делатности у јануару 2012. године, број 46 од 27.02.2012. и Саопштење о промету робе у трговини на мало у РС за јануар 2012. године, број 50 од 29.02.2012. године.

⁵ На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

⁶ Податак НБС, www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, ажурирано 12. марта 2012. године

⁷ У документу НБС „Извештај о инфлацији – фебруар 2012. године“, *осврт 2* (нови индикатор базне инфлације), предвиђено је да ће убудуће ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета, представљати базу инфлацију, као међународно прихваћену.

8. Међугодишњи раст инфлације у фебруару ове у односу на фебруар претходне године износи 4,9%, што је за 0,7 процентних поена мање него што је у јануару ове године и на нивоу је доње границе дозвољеног одступања од циља, утврђеног од стране НБС (укупна инфлација са дозвољеним одступањем у 2012. години треба да износи 4% ± 1,5 п.п).

Посматрано по групама производа и услуга натпросечно су повећане цене код следећих група: стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива (9,5%), намештај, покућство и текуће одржавање стана (9%), транспорт (7,9%), алкохолна пића и дуван (7,6%), остала роба и услуге (7,4%), рекреација и култура (5,2%) и комуникације (5,1%). Испод просечног нивоа су повећане цене одеће и обуће (4%), ресторана и хотела (3,6%), здравства (3,3%), хране и безалкохолних пића (1,5%), а најмањи интензитет је регистрован код образовања (1,3%). Пад међугодишње инфлације треба очекивати и у наредном периоду, пре свега по основу утицаја високих месечних стопа раста у периоду јануар-април 2011. године.

КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ОД 2007. ГОДИНЕ

у %

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ТРГОВИНЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0,5	0,5	4,8
фебруар	0,3	0,7	3,9
март	1,2	2,0	4,7
април	0,6	2,5	4,3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0,0	4,5	5,1
август	1,4	5,9	6,6
септембар	1,3	7,3	7,7
октобар	1,0	8,3	8,9
новембар	1,5	9,9	9,6
децембар	0,3	10,3	10,3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0,0	6,2	10,5
септембар	0,2	6,3	9,3
октобар	0,4	6,8	8,7
новембар	0,9	7,7	8,1
децембар	-0,7	7,0	7,0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

ОСТВАРЕНИ РАСТ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечни раст 02.2012. 01.2011.	Структура месечног раста	Текући раст 02.2012. 12.2011.	Структура месечног раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,8	100,0	0,9	100,0
Храна и безалкохолна пића	1,4	64,52	0,5	21,19
Алкохолна пића и дуван	0,6	3,81	5,0	28,29
Одећа и обућа	-0,5	-3,27	-0,5	-2,70
Стан, вода, ел. Енергија, гас и друга горива	0,3	5,89	0,7	12,25
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,7	4,11	1,3	6,57
Здравство	0,3	1,65	0,3	1,52
Транспорт	1,4	17,34	1,9	21,95
Комуникације	-0,1	-0,58	-0,2	-0,79
Рекреација и култура	0,8	4,08	1,8	7,87
Образовање	0,3	0,34	0,4	0,44
Ресторани и хотели	0,2	0,41	0,5	1,06
Остала роба и услуге	0,3	1,70	0,5	2,35

Београд, 22. март 2012. године